

Liettua

Vahingonkorvauksen vaatiminen rikoksenteijältä - Liettua

Miten vaadin vahingonkorvausta tai muuta hyvitystä rikoksenteijältä oikeudenkäynnissä (rikosoikeudellisessa menettelyssä), ja kenelle tällainen vaatimus pitäisi osoittaa?

Korvausta rikosvahingoista voi hakea siviilikanteella. Siviilikanne nostetaan esitutinnan aikana jättämällä hakemus joko esitutinnan johtajalle tai syyttäjälle. Jos rikosoikeudenkäynti on jo vireillä, hakemus voidaan tehdä suoraan tuomioistuimelle. Jos siviilikannetta ei ole nostettu tai jos vireillä olevaa siviilikannetta ei ole käsitelty rikosoikeudenkäynnissä, korvausasia voidaan käsitellä siviilioikeudenkäynnissä.

Missä menettelyvaiheessa tällainen vaatimus olisi esitettävä?

Siviilikanne voidaan nostaa milloin tahansa rikosoikeudellisen menettelyn aikana siihen asti, kun tuomioistuin alkaa tutkia todisteita.

Millaisia vaatimuksia voin esittää, ja missä muodossa vaatimus olisi esitettävä (vaatimuksen kokonaismäärä vai erittely yksittäisistä vahingoista, ansionmenetyksistä ja koroista, vai molemmat)?

Siviilikanteella voidaan vaatia rikoksesta epäillyltä tai syytetyltä henkilöltä korvausta aineellisista ja aineettomista rikosvahingoista. Kanteessa on yksilöitävä vaatimuksen määrä ja sen perusteena olevat olosuhteet.

Onko tällaisen vaatimuksen esittämistä varten olemassa erityinen lomake?

Siviilikanteelle ei ole omaa lomaketta. Kannekirjelmässä on kuitenkin noudatettava yleisiä vaatimuksia, joita sovelletaan tuomioistuimelle toimitettaviin oikeudenkäyntiasiakirjoihin.

Mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Vaatimuksen tueksi on esitettävä kirjallista, aineellista tai muuta näyttöä.

Liittykö vaatimuksen esittämiseen tuomioistuinmaksuja tai muita kuluja?

Aineellisen tai aineettoman rikosvahingon korvaamista koskevat siviilikanteet on vapautettu leimaverosta.

Voinko saada oikeusapua ennen oikeudenkäyntiä tai sen aikana? Voinko saada oikeusapua, vaikka en asu maassa, jossa oikeudenkäynti tapahtuu?

Voit. Liettuan tai minkä tahansa muun EU:n jäsenvaltion kansalaisilla sekä muilla luonnollisilla henkilöillä, jotka oleskelevat laillisesti Liettuan tai jonkin muun EU:n jäsenvaltion alueella, on oikeus saada oikeusapua rikosvahinkoasioissa. Oikeusavun myöntämisestä päättää valtion oikeusapupalvelu (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

Missä tapauksissa rikostuomioistuin hylkää vaatimukseni rikoksenteijää vastaan tai kieltäytyy ratkaisemasta vaatimusta?

Siviilikanne hylätään, jos ei voida osoittaa, että syytetty on ollut osallisena rikoksessa.

Siviilikanne jätetään käsittelemättä, jos syytetty vapautetaan syytteestä sillä perusteella, että ei ole tapahtunut rikoksen tai rikkomuksen tunnusmerkistöä täyttävää tekoa, tai jos kantaja tai hänen edustajansa ei saavu oikeuskäsittelyyn. Tällöin kantajalla on kuitenkin mahdollisuus nostaa kanne siviilioikeudellisessa menettelyssä.

Jos myönnettävän korvauksen tarkkaa määrää ei voida laskea, koska tarvittavia tietoja puuttuu, tuomioistuin voi tuomion antamisen yhteydessä poikkeuksellisesti tunnustaa kantajan oikeuden nostaa siviilikanne. Tällöin kysymys korvauksen määrästä siirtyy ratkaistavaksi siviilioikeudellisessa menettelyssä.

Voinko valittaa tällaisesta ratkaisusta tai hakea muuta hyvitystä?

Voit. Tuomioon voi hakea muutosta muutoksenhakutuomioistuimelta rikosprosessilaissa (*Baudžiamojo proceso kodeksas*) säädetyllä menettelyllä.

Jos tuomioistuin myöntää minulle vahingonkorvausta, kuinka voin varmistaa, että rikoksentekijää vastaan annettu tuomio pannaan täytäntöön, ja mitä apua voin saada tämän varmistamiseksi?

Kun vahingonkorvaustuomio on saanut lainvoiman, kantajalla on oikeus hakea tuomioistuimelta täytäntöönpanomääräystä ja valtuuttaa ulosottomies perimään korvauksen määrä vastaajalta. Jos kaikki edellytykset täyttyvät, täytäntöönpanomenettelyn ajaksi voidaan lisäksi myöntää valtion takaamaa oikeusapua.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 03/04/2019